

Uw berichten van
04, 08 en 16.01 en
09.03.2024

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
740032

Bijlage(n):
1

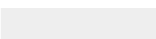
Brussel, 26.04.2024

Diverse rechten en taksen

Jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen

Wet van 28.12.2023

Artikelen 173 tot 183, WDRT

Meneer

Uw als referte vermelde berichten bevatten een reeks vragen over de uitvoering van de wijzigingen die werden aangebracht aan de bepalingen die van toepassing zijn inzake de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen¹ (hierna: de taks) door de wet van 28.12.2023 houdende diverse fiscale bepalingen² (hierna: W 28.12.2023).

Op het principiële vlak kan u hierna, punt per punt, het standpunt vinden van de dienst Vennootschapsbelasting van de centrale diensten van de Algemene Administratie van de Fiscaliteit (hierna: de dienst VenB).

1. Relevante wettelijke bepalingen

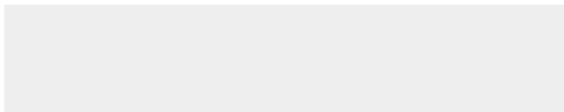
1. Artikel 176-1, WDRT, zoals gewijzigd door artikel 2, W 28.12.2023, bepaalt:

«De invorderbare taks wordt berekend op het bedrag van de premies, persoonlijke bijdragen en werkgeversbijdragen, alsmede op de vergoeding voor met de verzekering samenhangende diensten wanneer die vrijgesteld zijn van de belasting over de toegevoegde waarde overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, in de loop van het belastingjaar te betalen of te dragen door hetzij de verzekeringsnemers, hetzij de aangeslotenen en hun werkgevers.»

Die wijziging beoogt de belastbare grondslag van de taks uit te breiden met «de vergoeding voor met de verzekering samenhangende diensten wanneer die vrijgesteld zijn van de belasting over de toegevoegde waarde overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde» (hierna: de vergoeding).

¹ Taks zoals bedoeld in de artikelen 173 tot 183 van het Wetboek diverse rechten en taksen (WDRT).

² Wet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29.12.2023, Ed. 2.

2. Artikel 177, 1° tot 2°bis, WDRT, zoals gewijzigd door artikel 3, W 28.12.2023, bepaalt:

«De jaarlijkse taks op de verzekeringsovereenkomsten wordt verschuldigd:

*1° door de vennootschappen, kassen, verenigingen, verzekeringsondernemingen, pensioeninstellingen, instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging in het kader van de pensioenstelsels bedoeld in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, alsmede door alle andere verzekeringsondernemingen, wanneer ze in België hun hoofdinstelling, een agentschap, een bijhuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben, **behoudens wat betreft de vergoeding voor de met verzekeringen samenhangende diensten als bedoeld in 2°bis**;*

2° door de in België verblijvende makelaars en alle andere tussenpersonen, voor de overeenkomsten onderschreven door hun tussenkomst met niet in België gevestigde verzekeraars die in België de onder artikel 178 bedoelde aansprakelijke vertegenwoordiger niet hebben, alsmede door de niet in België gevestigde verzekeringsondernemingen die in België geen aansprakelijke vertegenwoordiger hebben en die verzekeringsverrichtingen doen waarvan het risico in België ligt zonder beroep te doen op in België verblijvende tussenpersonen;

*2°bis door de in België verblijvende makelaars en alle andere tussenpersonen, **voor de met verzekeringen samenhangende diensten** wanneer die diensten deel uitmaken van een afzonderlijke overeenkomst met hetzij de verzekeringnemer, hetzij de aangeslotenen en hun werkgevers en ze van de belasting over de toegevoegde waarde vrijgesteld zijn overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde;»*

3. Artikel 179-1, eerste lid, WDRT, zoals gewijzigd door artikel 4, W 28.12.2023, bepaalt:

«Wat de in artikel 177, 1°, 2° en 2bis, bedoelde belastingschuldigen betreft, is de jaarlijkse taks betaalbaar uiterlijk op de twintigste van de maand welke volgt op die waarin een premie, werkgeversbijdrage of persoonlijke bijdrage is vervallen.»

4. Artikel 179-1bis, WDRT, zoals ingevoegd door artikel 5, W 28.12.2023, bepaalt:

«De in artikel 177, 2°bis, bedoelde belastingschuldige kan de taks die verschuldigd is op de met verzekeringen samenhangende diensten betalen aan de in artikel 177, 1°, bedoelde belastingschuldige die de tegenpartij is van de verzekeringnemer bij de verzekeringsovereenkomst waar de dienst mee samenhangt. In dat geval is de in artikel 177, 1°, bedoelde belastingschuldige gehouden tot de verplichtingen bepaald in artikel 179-1.

De terugbetaling van de teveel betaalde taks op de met verzekeringen samenhangende diensten wordt gedaan aan de belastingschuldige die de verplichtingen bepaald in artikel 179-1 heeft nageleefd.»

2. Tarief van de taks en gevallen waarbij de taks niet verschuldigd is op de vergoeding

5. De belastbare grondslag van de taks werd uitgebreid door de W 28.12.2023 en omvat voortaan *«de vergoeding voor met de verzekering samenhangende diensten wanneer die vrijgesteld zijn van de belasting over de toegevoegde waarde overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.»*

Er werd geen enkele wijziging aangebracht aan het tarief van de taks en aan het toepassingsgebied ervan op het vlak van, enerzijds, de plaats van het risico en, anderzijds, de verrichtingen die van de taks zijn vrijgesteld.

6. De voorbereidende werken van de W 28.12.2023 wijzen erop dat het tarief van de taks dat van toepassing is op de vergoedingen voor de met de verzekering samenhangende diensten hetzelfde is als het tarief dat van toepassing is op de verzekeringsverrichting waarop die diensten betrekking hebben³.

³ Zie parl.st. bij de W 28.12.2023, Kamer, zitting 2023-2024, DOC 55 3607/001, blz. 6.

7. Uit die elementen en de relevante parlementaire stukken⁴ vloeit voort dat de vergoeding een belastbaar karakter heeft van zodra ze samenhangt met een verzekeringsverrichting die zelf belastbaar is.

De verzekeringsverrichtingen zijn onderworpen aan de taks wanneer het risico in België is gelegen⁵.

Bijgevolg, als het risico van de verzekeringsverrichting zich bevindt in het buitenland, zal de vergoeding die samenhangt met die verzekeringsverrichting buiten het toepassingsgebied van de taks vallen.

Overigens, de vergoeding die samenhangt met een verzekeringsverrichting die vrijgesteld is overeenkomstig artikel 176-2, WDRT, zal ook vrijgesteld zijn.

3. Dienstencontracten «multirisico's»

8. Het is mogelijk dat een dienstencontract betrekking heeft op diverse verzekeringsverrichtingen die verschillende kenmerken hebben op het vlak van:
- (1) de plaats van het risico (België of buitenland),
 - (2) de toepassing van een vrijstelling van de taks (artikel 176-2, WDRT),
 - (3) het tarief van de taks.

In het geval zo'n dienstencontract vergoed wordt door een globale vergoeding, kan de administratie voor de toepassing van de taks in principe een proportionele opsplitsing van die vergoeding toestaan in functie van het bedrag van de premies of bijdragen (zie voorbeeld in bijlage).

9. Elke andere methode van opsplitsing van de globale vergoeding die door de schuldenaar van de taks zou worden toegepast, moet objectief en controleerbaar zijn en, in principe, dezelfde voor alle klanten en constant in de tijd.

4. Belastbaar feit dat de taks opeisbaar maakt

10. Noch het belastbare feit dat de taks opeisbaar maakt, noch de datum waarop de taks verschuldigd is, werden gewijzigd door de bepalingen van de W 28.12.2023.

De taks is verschuldigd wanneer een premie, een werkgeversbijdrage of een persoonlijke bijdrage⁶:

⁴ Zie onder meer het Parl. stuk bij de W 28.12.2023, DOC 55 3607/001, Kamer, zitting 2023-2024: Blz. 5: «*In de praktijk wordt echter vastgesteld dat een aantal tussenpersonen zich voor hun diensten niet meer alleen laten vergoeden op basis van een commissie die hen door een verzekeringsonderneming wordt toegekend, maar eveneens door een, al dan niet jaarlijkse, vergoeding betaald door hun klanten op grond van een tussen de tussenpersoon en de verzekeringnemer afzonderlijk gesloten overeenkomst, bestaande naast de eigenlijke verzekeringsovereenkomst.*»

Blz. 6: «*De FOD Financiën stelt vast dat momenteel bepaalde met verzekeringsverrichtingen "samenhangende diensten" zowel aan de toepassing van de taks als van de belasting over de toegevoegde waarde ontsnappen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een verschillende interpretatie van het begrip "lasten" voor de toepassing van de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen, welke interpretatie niet geheel overeenstemt met het begrip "samenhangende diensten" voor de toepassing van het WBTW.*

De regering stelt daarom voor om het begrip "lasten" te vervangen door "de vergoeding voor met de verzekering samenhangende diensten wanneer die vrijgesteld zijn van de belasting over de toegevoegde waarde overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde", zodat het toepassingsgebied van de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen en de belasting over de toegevoegde waarde perfect op elkaar zijn afgestemd, zodat noch overlappingsen, noch lacunes mogelijk zijn. Voortaan moet het duidelijk zijn dat indien de vergoeding voor een met de verzekering samenhangende dienst vrijgesteld is van de belasting over de toegevoegde waarde, de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen van toepassing is.»

⁵ Artikel 173, WDRT, bepaalt meer in detail wanneer het risico van de verzekeringsverrichting wordt geacht in België gelegen te zijn.

⁶ Zie artikel 179/1, eerste lid, WDRT, en aanschrijving nr. 7 van 27.03.1991, E.T.T 654, waarin nr. 1 het volgende vermeldt:

«*1. Verzekeringscontract ander dan een levensverzekeringscontract*

- is vervallen, voor de verzekeringen met betrekking tot risico's die behoren tot de groep «Niet-leven»,
- werd betaald, voor de verzekeringen met betrekking tot risico's die behoren tot de groep «Leven».

De taks moet worden betaald uiterlijk op de twintigste van de maand die volgt op de maand waarin één van de in het vorige lid bedoelde gebeurtenissen heeft plaats gevonden.

11. De wetgever heeft geen aparte, specifieke bepaling inzake het belastbare feit dat de taks opeisbaar maakt bepaald voor de vergoeding. De W 28.12.2023 vervangt een bestanddeel van de belastbare grondslag (lasten) door een ander bestanddeel (de vergoeding voor met de verzekering samenhangende diensten wanneer die vrijgesteld zijn van de belasting over de toegevoegde waarde overeenkomstig artikel 44, § 3, 4°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde).

Bijgevolg wordt de datum waarop de taks op deze vergoeding verschuldigd is, vastgesteld op basis van hetzij de vervaldatum van de premie, werkgeversbijdrage of persoonlijke bijdrage (risico's van de groep «Niet-leven»), hetzij de datum van de betaling van de premie, werkgeversbijdrage of persoonlijke bijdrage (risico's van de groep «Leven») van de verzekeringsverrichting waarmee de vergoeding samenhangt (zie voorbeeld in bijlage).

De datum waarop de vergoeding zelf verschuldigd is of betaald wordt, is dus niet relevant voor de bepaling van het belastbare feit betreffende de taks op die vergoeding.

5. Modaliteiten van de inwerkingtreding van de bepalingen van de W 28.12.2023

12. De bepalingen van de W 28.12.2023 treden in werking op 08.01.2024, namelijk de tiende dag die volgt op de dag van de publicatie van de wet in het Belgisch Staatsblad.

Bijgevolg zijn in principe aan de taks onderworpen, de vergoedingen voor met de verzekering samenhangende diensten waarvoor een premie, een werkgeversbijdrage of een persoonlijke bijdrage⁷:

- is vervallen vanaf 08.01.2024, voor de verzekeringen met betrekking tot risico's die behoren tot de groep «Niet-leven»,
- werd betaald vanaf 08.01.2024, voor de verzekeringen met betrekking tot risico's die behoren tot de groep «Leven».

1. Opdat de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten andere dan levensverzekeringscontracten zou verschuldigd zijn, is vereist, zoals blijkt uit artikel 176¹, 1ste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, dat het contract in uitvoering is gedurende het jaar waarop de heffing slaat. Dit is slechts het geval wanneer een premie gedurende dit jaar vervalt.»

⁷ Zie onder meer de voorbereidende werken van de W 28.12.2023, Kamer, zitting 2023/2024, DOC 55 3607/010, blz. 36:

«Met betrekking tot de opmerkingen van de heer Van der Donckt aangaande de inwerkingtreding stipt de spreker aan dat het de bijkomende prestaties betreft die rechtstreeks gelieerd zijn aan de verzekering zelf. De vice-eersteminister illustreert dit graag met een hypothetisch voorbeeld inzake een bijkomende dienst aan een verzekeringnemer op 1 december 2023. Publicatie van dit wetsontwerp gebeurt bijvoorbeeld op 10 december 2023 en de inwerkingtreding is op 20 december 2023. De vervaldag van de premie is 22 december 2023. Dan dient de aangifte van deze bijkomende dienst op 20 januari 2024 te gebeuren. Als de vervaldag in januari valt, dan dient de aangifte ingediend te worden uiterlijk 20 februari 2024. Enzovoort.».

In die parl. st. heeft de Minister een voorbeeld gegeven met een verwijzing naar de vervaldag van de premie, en dus impliciet betreffende een verzekeringscontracten van de groep «Niet-leven». De redenering in uw bericht van 09.03.2024 (nr 5, laatste lid : «De minister van Financiën geeft dus ook aan dat (i) de vervaldag van de premie het «trigger moment» is voor de betaling van de Taks, en (ii) de vervaldag van de premie moet plaats vinden op een datum na de inwerkingtreding van de Wetsartikelen.») gaat dan ook te kort door de bocht. Enkel uit dit voorbeeld kan niet worden afgeleid dat de vervaldag van de premie ook de belastbare feit zou vormen inzake verzekeringscontracten van de groep «Leven» (zie nr. 10 hiervoor). Zoals u zelf uitdrukkelijk in deze mail uiteenzet, *'is onbetwist dat het belastbaar feit van de Taks de vervaldag van de premie is voor verzekeringscontracten ander dan een levensverzekeringcontract, en de betaling van de premie voor levensverzekeringscontracten'*. Rekening houdend met het feit dat de W. 28.12.2023 geen specifieke bepaling bevat inzake de inwerkingtreding van deze bepalingen inzake de taks, kan uw redenering dan ook niet bijgetreden worden.

13. In dat verband wijkt de zienswijze die u aanhaalt in de nrs. 10 en 11 van uw bericht van 09.03.2024⁸ af van de beginselen zoals opgenomen in artikel 176-1, WDRT. Enerzijds steunt die zienswijze op een verarring tussen de begrippen «vervaldatum» en «betaling». Anderzijds houdt ze ten onrechte in dat uit een gezamenlijke lezing van de artikelen 176-1 en 179-1, WDRT, kan worden afgeleid dat een vergoeding niet belastbaar zou zijn als ze niet wordt betaald of gedragen in hetzelfde kalenderjaar als het jaar waarin de verzekeringspremie, waarmee de vergoeding samenhangt, zelf wordt betaald of gedragen.

Meer in het algemeen zou die zienswijze inzonderheid tot gevolg hebben (en dat had ook zo voor het verleden moeten geweest zijn, namelijk vóór de goedkeuring van de W 28.12.2023), dat een verzekeringspremie die vervalt in de loop van het jaar N alleen belastbaar zou zijn wanneer ze zou worden betaald of gedragen tijdens datzelfde jaar N en niet tijdens een ander jaar⁹. Met andere woorden, volgens die zienswijze en voor de verzekeringen met betrekking tot risico's die behoren tot de groep «Niet-leven», zou de vervaldatum van de premie enkel een belastbaar feit zijn dat de taks opeisbaar maakt wanneer die datum valt in het kalenderjaar waarin de premie wordt betaald of gedragen.

14. De dienst VenB sluit zich niet aan bij die lezing van de bedoelde bepalingen die bovendien de bewoordingen van nr. 1 van de voormelde aanschrijving van 27.03.1991, niet weerspiegelt. De vergoeding en de verzekeringspremie waarmee de vergoeding samenhangt, moeten op identiek dezelfde wijze worden behandeld. Het feit dat de datum waarop de vergoeding en de verzekeringspremie respectievelijk opeisbaar zouden zijn in twee verschillende kalenderjaren zouden vallen, heeft geen impact op het belastbare feit.

6. Uitstel van de aangifte- en betalingstermijn van de taks

15. Het aangifteformulier van de taks voor de periode waarvoor een uitstel geldt tot 20.06.2024 (zie het bericht gepubliceerd op 08.02.2024 op de webstek van de FOD Financiën)¹⁰ is beschikbaar op de website van FOD Financiën¹¹.

We blijven tot uw beschikking mocht u meer informatie nodig hebben.

Hoogachtend,

Voor de Administrateur-generaal van de Fiscaliteit,

D. DELVAUX
Adviseur-generaal

⁸ Uittreksel uit uw bericht van 09.03.2024:

“10. (...) Volgens de administratie volgt uit art. 176/1 WDRT dus dat het jaar waarop de Taks betrekking heeft, het “belastingjaar” is waarin de premies etc. worden betaald of gedragen; en in datzelfde jaar moet de premie zijn vervallen, aldus de administratie.

Met andere woorden: inzake de Taks met betrekking tot een vervaldag in 2024 (per definitie, vanaf 8 januari 2024 cf. supra) kan desgevallend enkel rekening worden gehouden met premies alsook dienstenvergoedingen betaald of gedragen in 2024. Dienstenvergoedingen betaald of gedragen in 2023 zijn o.i. dan ook out of scope.

11. Gelet op bovenstaande, kan dus met de vergoedingen betaald of gedragen in 2023 geenszins rekening worden gehouden voor de berekening van de Taks met betrekking tot premies vervallen, of betaald (voor levensverzekeringen), in 2024. Hierover anders oordelen, is volgens ons strijdig met art. 176/1 WDRT.”

⁹ Bijgevolg zou de taks dus nooit verschuldigd zijn indien een premie die vervalt op 15.01.2023 in december 2022 wordt betaald na ontvangst van de factuur door de verzekeringsnemer.

¹⁰ <https://financien.belgium.be/nl/actueel/aangifte-jaarlijkse-taks-verzekeringsverrichtingen-makelaars-uitstel>

¹¹ <https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/overige-belastingen/voor-financiele-instellingen-en-verzekeringsondernemingen>

BIJLAGE bij de beslissing nr 740032

"Multirisk" contract	Verval datum	Betalingsdatum	BEDRAG	Opsplitsing van vergoeding : % van de premies	Tarief van de taks op vergoeding = tarief op premie	Taks op de vergoeding verschuldig op
GLOBALE vergoeding	15-02-24	15-01-24	1.000			
Premie NIET LEVEN => taks van 9,25%	20-06-24	20-05-24	5.000	$= [1.000 * (5.000 / 10.000)]$	9,25%	20-07-24
Premie LEVEN => taks van 4,40%	20-06-24	20-05-24	3.000	$= [1.000 * (3.000 / 10.000)]$	4,40%	20-06-24
Premie vrijgestelde verrichtingen	20-06-24	20-05-24	2.000	$= [1.000 * (2.000 / 10.000)]$	/	/
TOTAAL PREMIES			10.000		/	/